

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Kultúraelméletek - művelődéstudomány I.
Tárgykód:	ANTKAA3011
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Szilágyiné dr. Göcsei Irén

Oktatás célja:

A hallgatók ismerjék meg a kultúra elméletének különböző irányzatait, a műveltség sarkalatos elméleti problémáit, ismerkedjenek meg a kulturális élet változásának jelentőségével.

Tantárgy tartalma:

1. Kultúra fogalmának kialakulása. Kultúra és műveltség. A fogalmak etimológiája, megjelenése, történeti-tartalmi változásai. A kultúra nemzeti és nemzetközi jellege.
1. A prehistorikus társadalmak kultúrájának főbb elemei (mágia, tabu, rítus, mítosz stb. Az archaikus társadalmak kultúráközvetítő és szocializációs mechanizmusai.
2. A görögység és a hellenisztikus irányzatok kultúrfilozófiai jelentősége.
3. A középkori kultúra bemutatása.
4. A reneszánsz emberképe, az individualizmus kulturális jelentősége. A természettudományok szerepe a reneszánsz kultúrában. Ember és természet kapcsolata.
5. A reformáció és a polgári értékek megjelenése a nyugati kultúrában.
6. A felvilágosodás kultúrafogalma: Rousseau kételye a kultúra hasznában, a kultúra kanti értelmezése.
7. A német klasszika a kultúráról (Schiller, Herder, Hegel.
9. A neokantiánusok értékelmélete. A kultúra mint önérték. A szellemi értékek rendszerezése, antropológiai alapok az idealista értékelmélet területén.
1. A marxizmus kultúrafelfogása. Anyagi és szellemi szféra viszonya. Az ideológia marxi koncepciója. A munka elidegenedésének elmélete.
2. Az életfilozófiák művelődéstudományi jelentősége, a kultúra visszavezetése az emberi lét biológiai alapjaira.
3. A pszichoanalitikus kultúraelmélet, a kultúraellenesség gyökerei. Freud kultúrafelfogása, a freudi nézetek lehetséges kritikája.
4. A freudo-marxista kultúrakritika. Az ellenkultúra ideológiái.
5. A kultúra funkcionalista, strukturalista, evolucionalista felfogása.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A tantárgy oktatása két szemeszterben folyik. Az első félév gyakorlati jeggyel zárul, amelynek a feltétele az előadás anyagára épülő zárhelyi dolgozat megírása, valamint a szemináriumokon való aktív részvétel. Nappali tagozaton a szemináriumokról max. 3 alkalommal lehet hiányozni.

Kötelező irodalom:

Maróti Andor: (2005.) Sok szemszögből a kultúráról, Trefort Kiadó

Ajánlott irodalom:

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Kultúraelméletek - művelődéstudomány I.
Tárgykód:	ANTKAA3011
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Szilágyiné dr. Göcsei Irén

Kötelező irodalom:

- Eliade, M.: (Bp. 1987.) A szent és a profán
Freud, S. (Bp. 1982.) Rossz közérzet a kultúrában. In: Esszék
Fromm, E. (több kiadás) : Birtokolni vagy létezni? (25- 37.old.)
Horkheimer -Adorno : A kultúripar In: A felvilágosodás dialektikája (147-201.old.)
Huizinga, J. (több kiadás): A középkor alkonya (A halál víziója c. fejezet)
Heller, Á. : (Bp. 1961.) A reneszánsz ember
Rousseau, J.J.: (Bp. 1978.) Értekezés az egyenlőtlenség eredetéről In. Értekezések és filozófiai levelek. (87-121.old)
Spengler, O.. (Bp. 1995.) A nyugat alkonya
Roheim, G. : (1984.) A kultúra pszichoanalitikus értelmezése. In: Primitív kultúrák pszichoanalitikus vizsgálata
Weber, M.(több kiadás) A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme

Oktató: Csendesné dr. Cseri Kinga